

39060 Biblija – Novi zavjet

2022./23., ECTS 5

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Koga Isus spašava?

---

u Evandelju po Marku

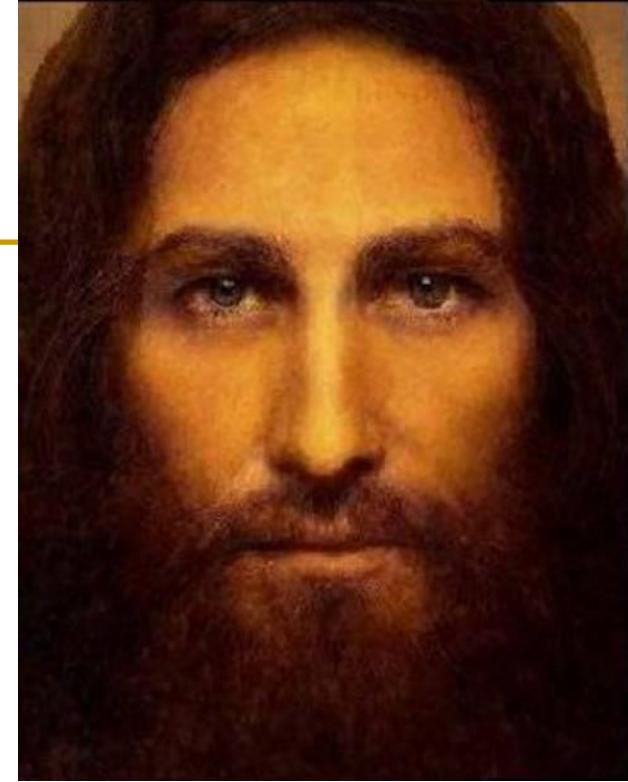

39060 Biblija – Novi zavjet

2022./23., ECTS 5

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Biblija – Novi zavjet

*Dokument o osnutku i Osnivaču
kršćanstva*

pon u 11:15, čet u 10:15, FFRZ, dv. 002

Uzdam se (Ps 52)

D A D G D A D

Uz - dam se u Bo - žju do - bro - tu do - vije - ka

10 D A D G D A D

Uz - dam se u Bo - žju do - bro - tu do - vije - ka

39060 Biblija – Novi zavjet

2022./23., ECTS 5

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Koga Isus spašava?

---

u Evandelju po Marku

39060 Biblija – Novi zavjet

2022./23., ECTS 5

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Paralizirani čovjek pred Kristom

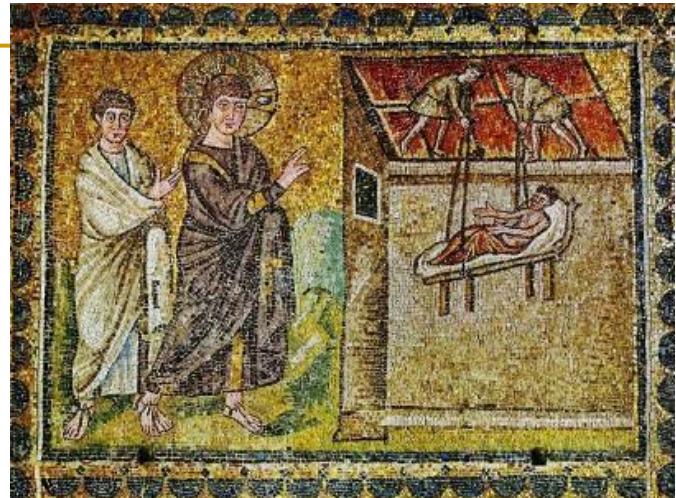

Isus – božanski
iscjelitelj u
Mk 2,1-12

Nemoć

- Kafarnaum –
Καφαρναούμ (Mk 2,1)
  - Onamo s prvim učenicima (1,21)
- Tamo gdje je Isus kod kuće
  - Njegov grad (Mt 9,1), “u kući” (Mk 2,1)
- Učitelj izlaže *Logos* (Mk 2,2)
- **παραλυτικός – uzet (Mk 2,3)**
  - Organska ili duševna bolest
  - Blokiranost
    - terorom drugih, lijenost
  - Duševno s tjelesnim

Krist liječi uzetoga, Basilica di Sant'Apollinare Nuovo, Ravenna, 6. stoljeće

Rekonstrukcija kuće iz Isusova vremena

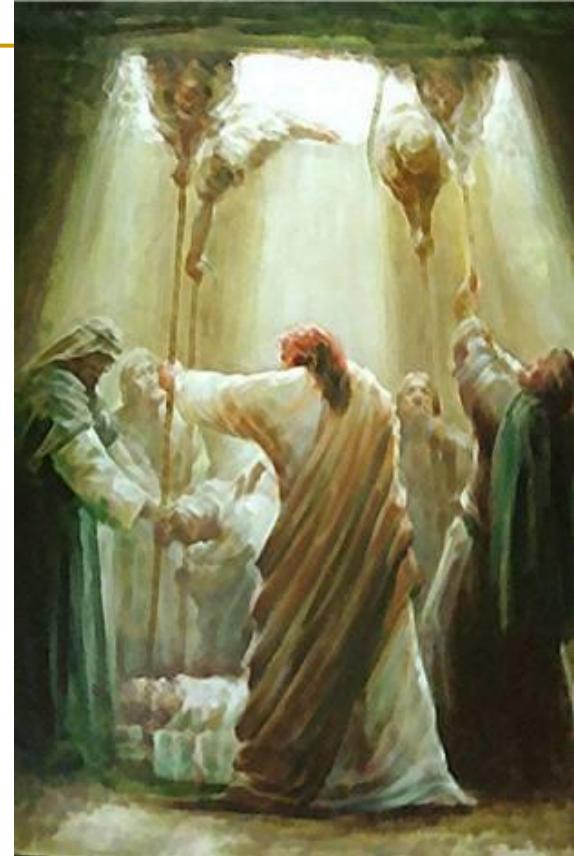
Pogled u dubinu

- Mnoštvo (Mk 2,4) ⇔
- “kontra-učitelji” u 2,6:
pismoznanci
  - Iz cijele zemlje (Lk 5,17)
- Bližnji nose bolesnika
- Isus *vidi vjeru* (Mk 2,5), plod:
- “Opraštaju se tvoji grijesi” (prezent Mk 2,5)
  - *Oprošteni su ti* tvoji grijesi (perfekt Lk 2,20)
  - Otpusti nam (Mt 6,12; Lk 11,4)! Oprosti im! (Lk 23,34)
- Cjelina čovjeka

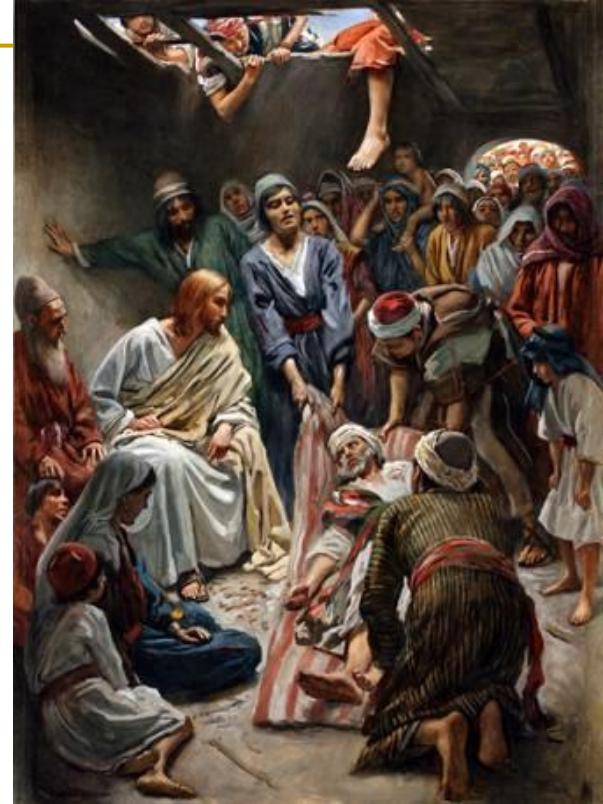
Uskrsna snaga

- **Osuda u srcu: huli! (Mk 2,7)**
  - Istina: Samo Bog može opraštati
  - Isus vidi u srce (usp. vidi vjeru 2,5)
- **Liječenje *pismoznanaca* (2,6)**
  - Ozdravljenje *dokaz* oproštenja
- **“Hodaj!” (Mk 2,9) = živi!**
  - putem kojim je on hodio (1 Iv 2,6)
- **ἡγέρθη (egerthe Mk 2,12) dano mu je ustati**
  - Uskrsnu (Mk 16,6)
  - “pred svima”, “odmah” (2,12)

Smisao života

- *Otišao svojoj kući (Mt 9,7; Lk 5,24)*
- **Idi! (Mk 2,11)**
- **Svrha: hvaliti Boga**
  - Ozdravljeni slavi (Lk 5,25) ⇔
- **Svi slave (Mk 2,12)**
  - Pismoznaci se nisu izdvojili
    - Sveti strah (Mt, Lk)
  - Takva vlast ljudima (usp. Mt 9,8; Mk 2,10):
- **Sin Čovječji ima vlast otpuštati grijeha (Mk 2,10)**
  - Samo Bog (2,7)

Usahla ruka i okorjelo srce

Isus liječi
u sinagogi
(Mk 3,1-6)

Ljudska nevolja

- Sveti prostor i sveto vrijeme (Mk 3,1s)
- *συναγωγή synagoge* (1),
- Dan Gospodnji (2)
  - Usahla ruka (1):
- Nemoć za djelovanje
  - Prikriti?
  - Kristova inicijativa (2,28):
- Sin Čovječji gospodar subote (2,28)

Dvostruka ponuda

- Poziv (Mk 3,3):
- “**Stani!**” – uskrsnuti
(ἐγεῖρω *egeiro* 16,6)
- Pitanje (3,4):
- “Je li dopušteno?”
- → nema dijaloga
- Zdrava ruka (Mk 3,5)
- ⇔ okorjelo srce (3,5) – samo 1x kod Mk
πωρώσις *porosis*

Uzlazi Bog (Ps 47)

4

C   Dm   E   F   Dm   G

Uz - la - zi Bog u   slav - lju,   Go - spo - din uz trub - lju   glas - nu

“Kardioporoza” (3,5)

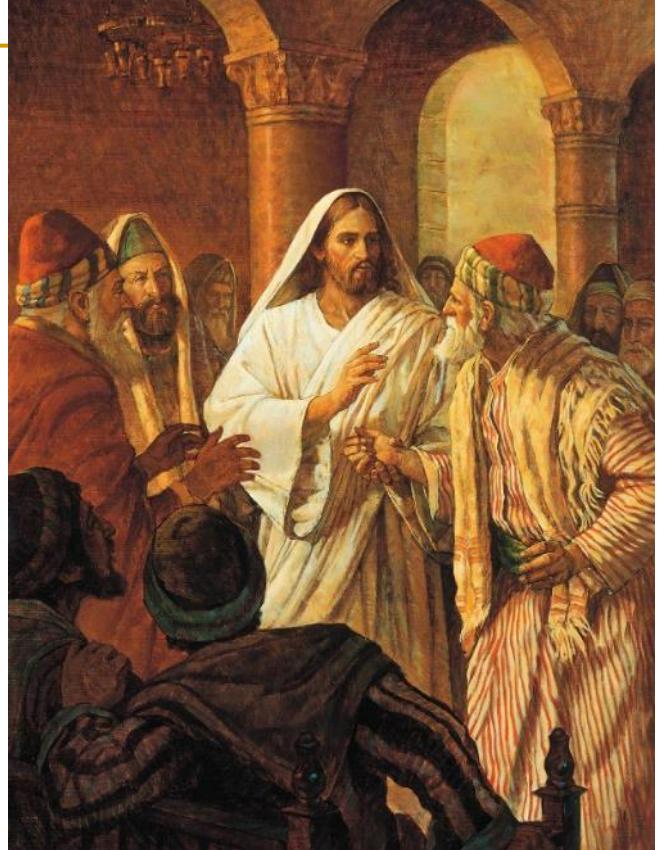
- Tko je protiv Isusa (Mk 3,2)?
- Isprva neimenovani sugovornici – “oni”
  - Zloraba svetoga propisa (3,2):
- Zakon “da ga optuže” (3,2)
- Nesveta šutnja
  - paklena ravnodušnost:
  - dobro ili zlo, spasiti dušu ili ubiti

Christ Healing the Withered Hand by James Tissot

Dva svijeta

- Kristovo srce u Mk 3,5:
- žalost i ljutnja
- Rezultat kod “njih” (6):
- “izišli” *farizeji*
i herodovci +
- Vijeće o
upropaštenju (ἀπόλλυμι):
- “mi imamo Zakon” (Iv 19,7)

Ruka u Bibliji

- Rukom jakom Gospodin izbavio svoj narod (Izl 13,19)
  - Snaga – “u čijim je rukama”, “poći za rukom”, “pasti u šake”
  - Pružena ruka – simbol
- Objava “po rukama” proroka (Neh 7,7; Zah 7,7)
- Judita: moj rukom spas Izraelu
- ⇔ Nemoć djelovanja

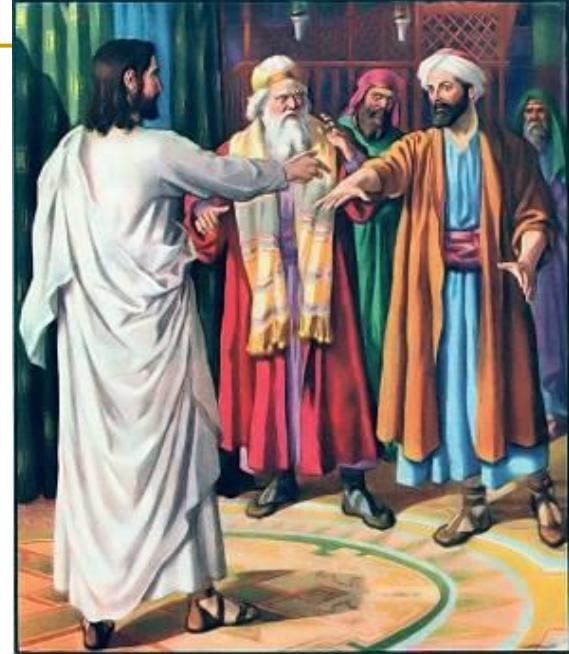
Usahla ruka

- A) Nemoć zbog bolesti
- preopterećenosti,
bližnjih, dobi
  - Nezadovoljstvo
zbog preuzetnosti
- B) Nemoć zbog grijeha
i lijenosći
- C) Apostolska frustriranost
- Kristova ruka na križu

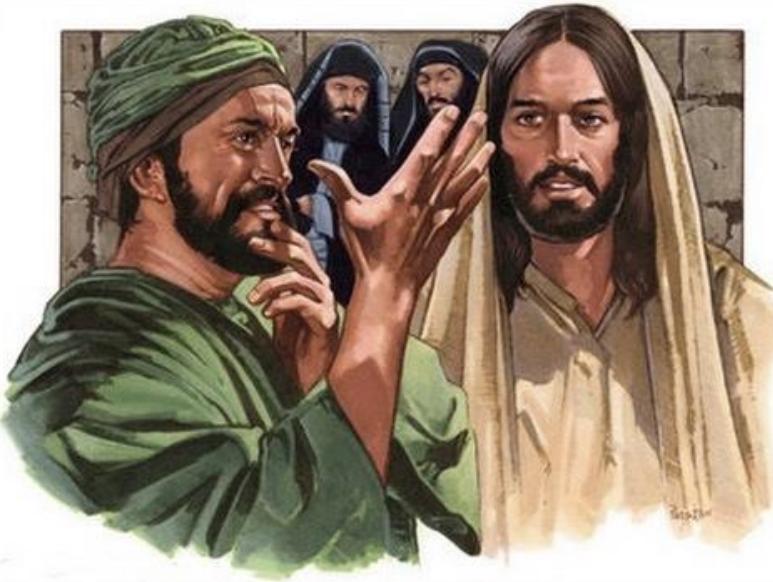

Spasitelj

- Spasonosni posluh (Mk 3,5):
- Zapovijed:
- “Ispruži!”
- Rezultat:
- “on ispruži”
- Sudjelovanje, plod:
- Ruka “ozdravljenja”
  - trpni oblik (“teološki pasiv”)

Otac na djelu

- **ἀποκαθίστημι**
(*apokathístemi* Mk 3,5;
8,25 vid slijepome)
- – **ἀποκατάστασις** (*Dj 3,21*):
Isus pridržan do vremena *uspostave*
- Ilija treba sve *obnoviti* (Mk 9,12)
- Opet *uspostaviti* Kraljevstvo (*Dj 1,6*)

Isus pred mnoštvom nečistih duhova

**Snaga Duha Kristova u
Mk 5,1-20**

Čisti Duh Kristov

- Isus jači od legije zloduhâ
  - Mnoštvo koje zarobljava i razdire
- Krdo od oko 2000 (Mk 5,13)
- Rimska legija u carsko doba 5200 vojnika
- Jedan čisti Duh
  - Samo njegova nadahnuća vrijeđe
  - Čovjek ***u nečistom duhu*** (“s” 5,2)
  - ⇔ vjerujte ***u Evandelju*** (1,15)

Opsjednuti

- U grobnicama (Mk 5, 3) – među mrtvacima
  - Na Uskrs: na groblje
  - Životinje uginule
- Neukrotiv, “ogrezao” (v4s)
  - Trga okove, lance (5,4)
  - Sama sebe udara kamenjem (5)
    - Protiv 5. zapovijedi
  - Ne spava, buči (5)
- Nameće svoje i kad zaklinje Isusa (10.12)
- Isusa proglašava mučiteljem, sebe žrtvom (7)

Isusov autoritet

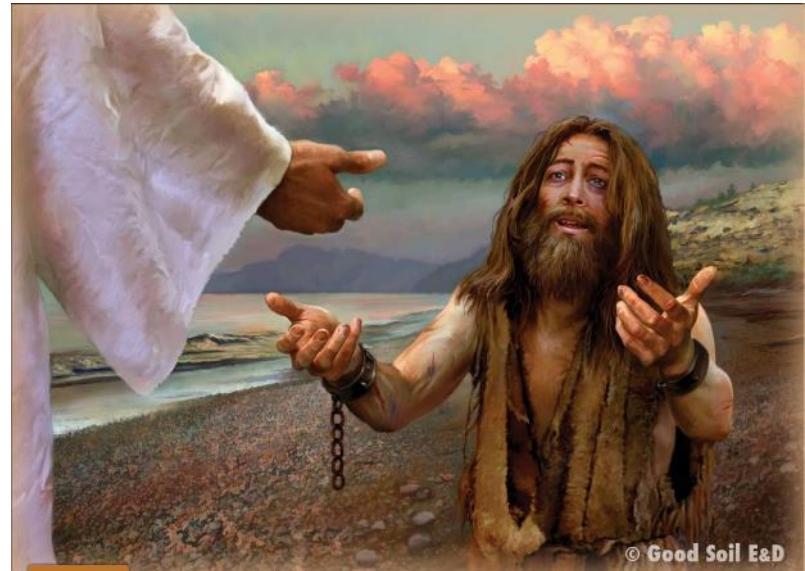
- Ljude privlači događaj (Mk 5,14)
  - Strah (15) i divljenje (20)
  - Ne spoznaja koju ima i zloduh (7):
    - “Sin Boga Svevišnjega”
    - Ne izvanjski čin klanjanja (6)
- Isus *razotkriva istinu*:
- “Kako ti je ime?” (9)
  - Usp. Post 2

- *zapovijeda*: Izidi! (8)
  - Dopushta (13)
  - Ne dopushta (19)

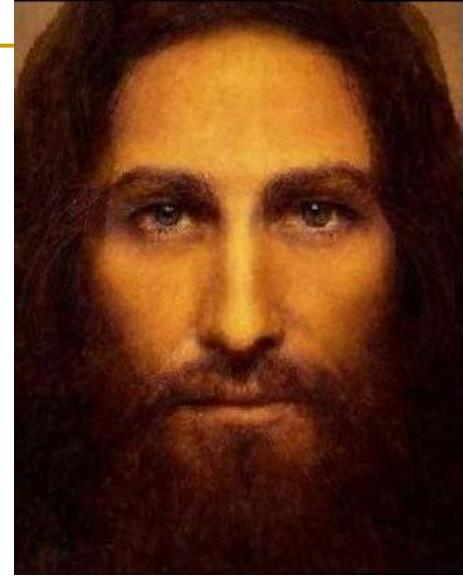
Poslanje

- Isus ne oslobađa zato da iskoristi čovjeka i sebe nametne
  - Ističe Božje djelo (Mk 5,19):
- *Gospodin κύριος*
- je učinio,
- smilovao ti se (19)
- Rehabilitira zajednicu:
  - *Idi k svojima!* (19)
  - Vide se rezultati sami od sebe
  - *Osoba* je svjedočanstvo

© Good Soil E&D

Sin Božji u Mk?

- Uvod-naslov Mk 1,1:
  - Krist, *Sin Božji* (nije u svim rukopisima)
    - Sin Božji u 1,11; 9,7:
  - Očev glas: Ti si...(1,11);
iz oblaka: Ovo je *moj Sin* (9,7)
    - Nečisti duhovi u 3,11:
  - Viču da je *Sin Božji* (3,11)
    - Opsjednuti s legijom oslovljava ga (5,7):
  - Sin Boga Svevišnjega
    - Znanje o onom danu (13,32)
  - Ni Sin, nego samo Otac
    - Veliki svećenik:
Krist, Sin Blagoslovljenoga? (14,61)
-
- Isus (14,62):
  - Ja jesam (62)
    - nakon uhićenja i lažnih svjedoka
    - Prema načinu umiranja (15,39)
  - Centurion izriče bit:
čovjek – Sin Božji

Kako vidiš čovjeka?

Čovjek i njegov bližnji

Mk 8,22-26

Čudo

- Postupno izliječen (Mk 8,24):
- “drveće koje hoda” (24)
  - Mjesto (8,22)?
- Betsaida (22)
  - Filip, Andrija, Petar
(Iv 1,44; 12,21)
  - S učenicima onamo
(Mk 6,45; Lk 9,10)
  - Jao Betsaidi... čudesa u njoj (Mt 11,21; Lk 10,13)

Osobni susret

- Uzima ga za ruku (Mk 8,23)
  - = uslišan zagovor (“dotaknuti” 22)
  - Izvodi ga iz sela (8,23)
    - “Ne u selo!” (26)
- Gospodin ulaže od svoje intime
  - Pljunuo u oči (23) – primijenjeno utjelovljenje
  - jesti tijelo Sina Čovječjega, piti krv
- Šuma: oko duše, vid – ne tek organ (23)

Poslanje

- Gesta (obred) u Mk 8,23.25
- Polaganje ruku (!) 2x 23.25
  - Metoda (23s):
- Pita i sluša
  - Isusu je važan rezultat kako ga čovjek doživljava
- Isus ponavlja, popravlja
  - Postupak u 8,26 ($\alpha\piοστέλλω$):
- Ozdravljeni *poslan* – apostol, *kamo?*
- U kuću – životni prostor zajednice (26)

Cilj: Kristov pogled

- 1. Gledati ljude kao ljude
($\Leftrightarrow$ drveće Mk 8,24)
- 2. Sve *jasno* vidjeti
($\tau\eta\lambda\alpha\nu\gamma\tilde{\omega}\varsigma$ 25)
  - Čista je zapovijed
Gospodnja, oči
prosvjetljuje (Ps 19,9)
- 3. “ozdravio” – ponovna uspostava čovjeka
 $\acute{\alpha}\pi\kappa\alpha\tau\acute{a}\sigma\tau\alpha\varsigma$ (Mk 8,25)

